

Hybride aardappel, versnelling van veredeling en vermeerdering

Pim Lindhout

Jaarcongres Nederlandse Akkerbouw Vakbond

De Schakel, Nijkerk

28 februari 2018

Nationaal Icoon 2014

Solynta oprichters

Theo Schotte, veredeling

Pim Lindhout, R&D

Hein Kruyt, business developer

Johan Trouw, seed production

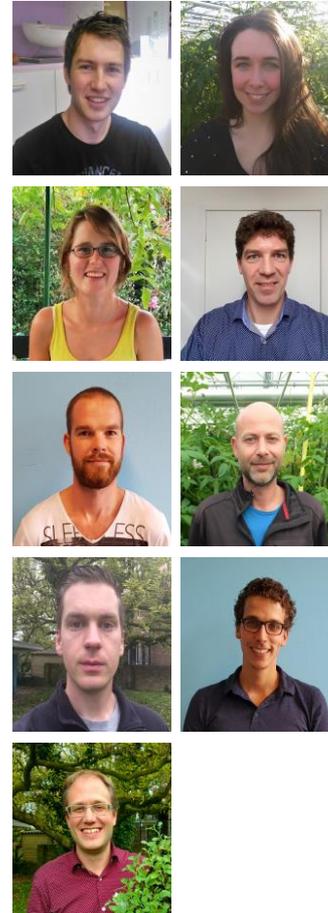
Staff

Breeding

Agronomy

Genetics

Aardappel is belangrijk gewas

Maar:

- Grote verliezen door *Phytophthora*: 5 - 10 Miljard €/jr
- Lage vermeerderingsfactor (10 x)
- Pootgoedkwaliteit (ziekten)
- Introductie van één eigenschap: 15 tot 50 jaar
- Stapelen van eigenschappen: > 50 jr
- Langzame veredeling: Bintje is ouder dan 100 jaar!

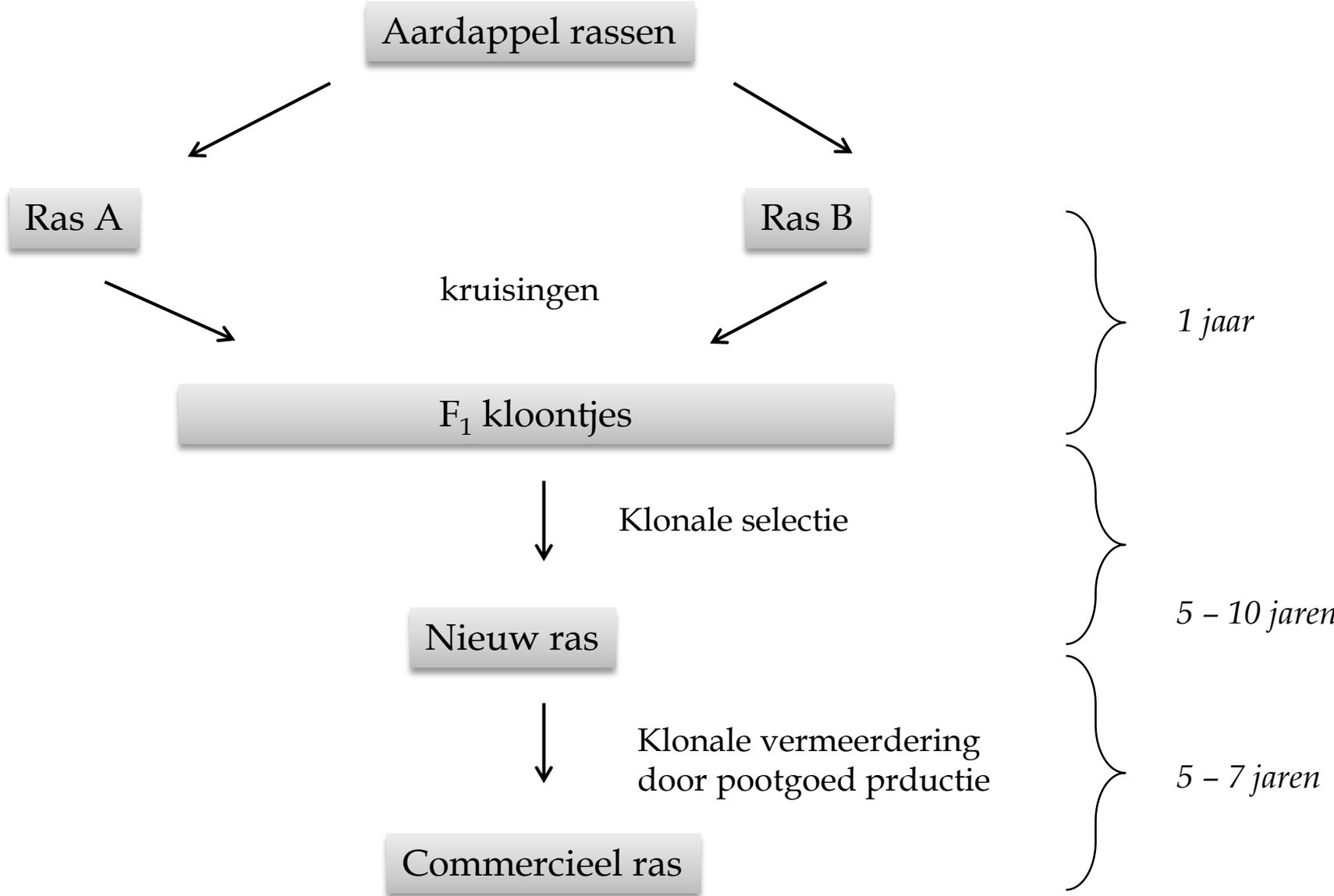
Conclusie:

- Geen innovaties in aardappelveredeling in 100 jaar

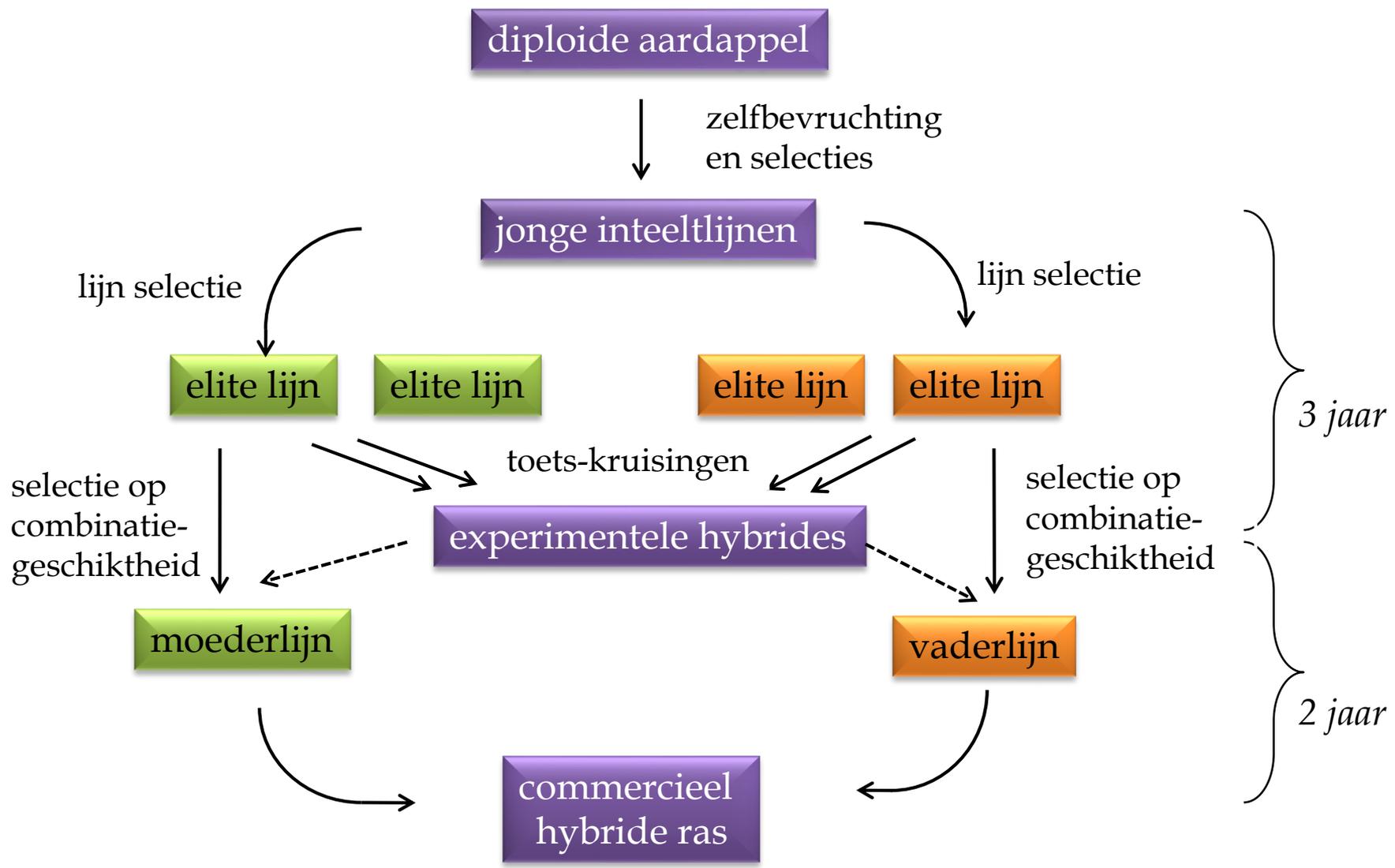
Oplossing: Hybride veredeling

Traditionele tetraploide veredeling

Diploide F₁ hybride veredeling

Hybride veredeling heeft grote voordelen

gangbaar

hybride

Introductie eigenschap 15 - 50 jaar

2 - 3 jaar

Phytophthora
resistentie > 50 jaar

4 jaar

Vermeerdering 5 - 8 jaar

½ jaar

Zaad gezondheid besmet

schoon

Conclusie Russet Burbank
(1876)

Dynamische
introductie van
innovatieve
producten
Waarde creatie

200 gram = 400.000 zaden = 10 ha aardappel veld
~ 25 ton pootgoed = grote zeecontainer

Grote logistieke voordelen van aardappel-zaad

Seed tubers

Volumineus

***Langzame
vermeerdering***

Ziektes en plagen

***Duur transport
en opslag***

***Slecht
bewaarbaar***

***Planning
inflexibel***

True seeds

Zeer fijn zaad

***Snelle
vermeerdering***

Schoon

***Simpele transport
en opslag***

Duurzaam

***Effectieve
planning***

Aardappel experts: Hybride aardappel: kan niet

1. Zelfbevruchting in diploide aardappel is onmogelijk
2. Inteeltdepressie is te sterk
3. Zaailingen zijn te zwak voor veldgewas
4. Diploiden zijn zwakker dan tetraploiden

Groeikrachtige F₇ plant

Opbrengst van zaailingen na 90 groeidagen in het veld

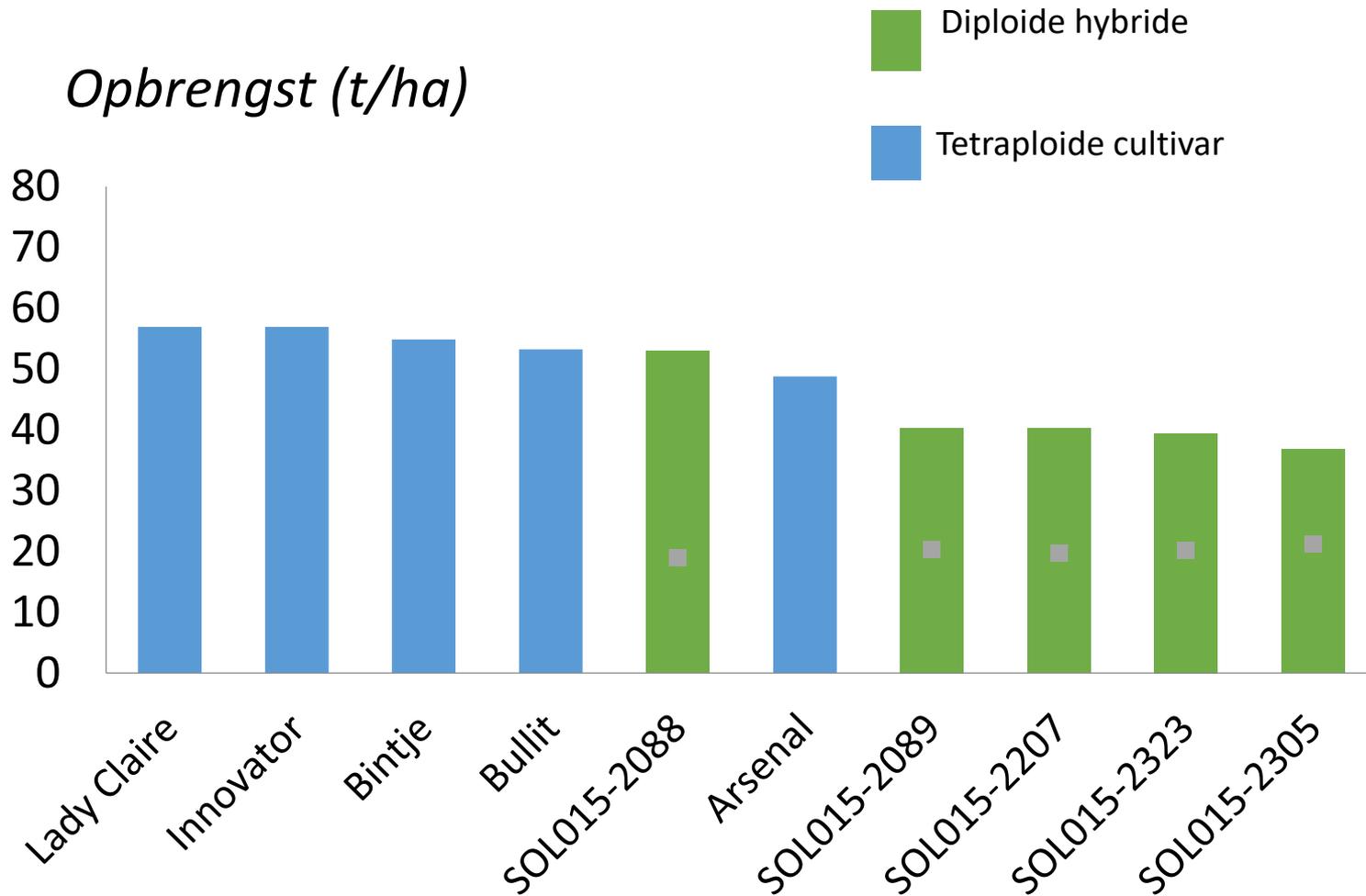
2088
(3/3)

Bintje
(3/3)

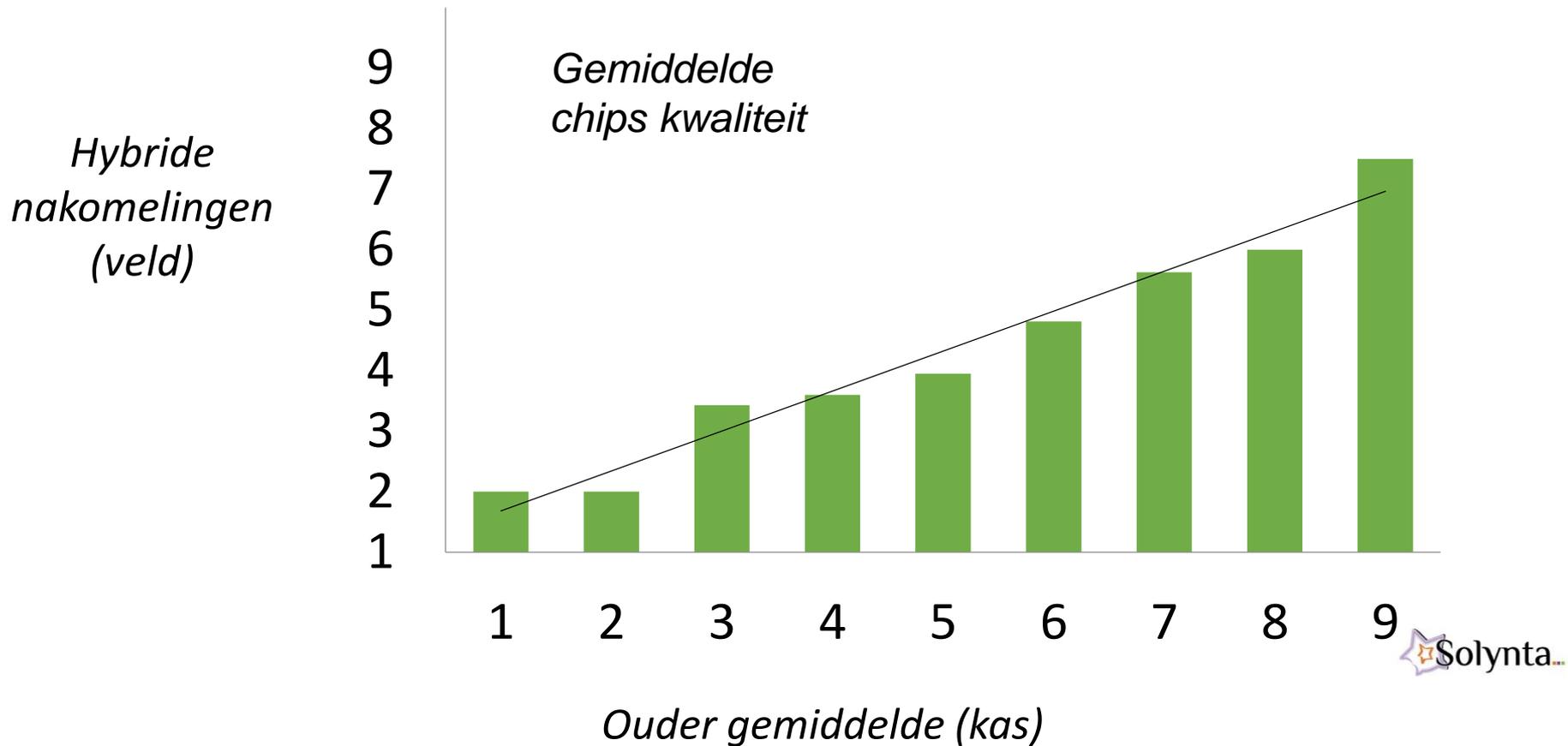
Diploide hybride heeft
zelfde opbrengst als Bintje

Grote Bintje

Opbrengst hybriden vergelijkbaar met Bintje

Hybriden zijn voorspelbaar

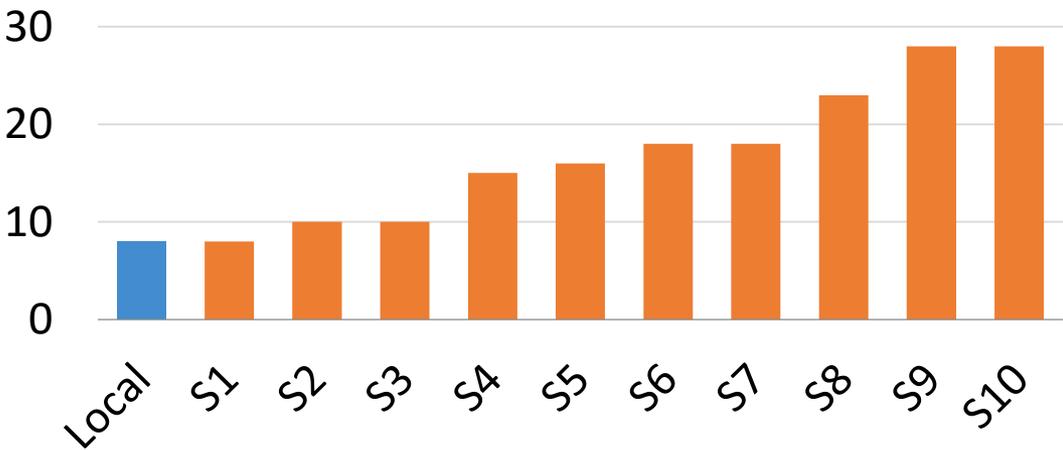

De eerste hybride aardappel in DRC , Afrika

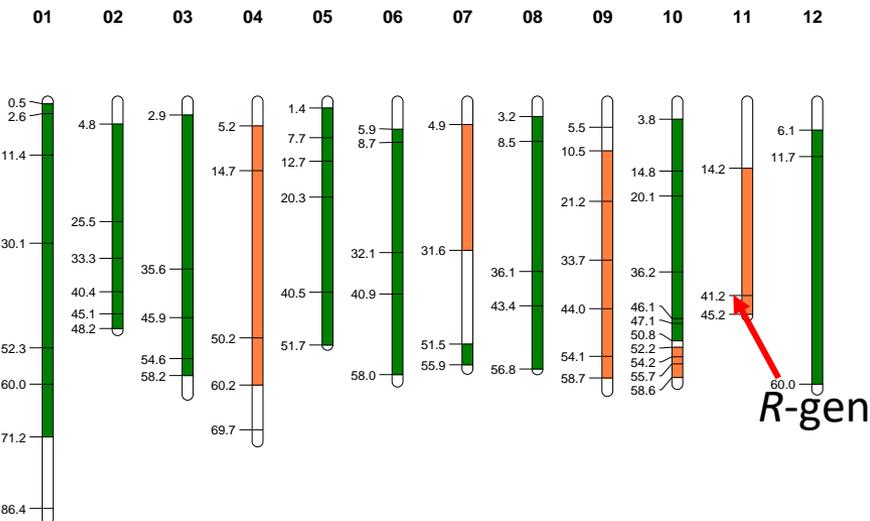
Aardappel hybriden in Afrika

Planten uit
zaailingen

(ton/hectare)

Introductie van een *R*-gen in twee jaar dmv merker gestuurde veredeling

moeder
R1

vader
R2

×

hybride
R1 + R2

Duurzame resistenties

An aerial photograph of a large corn field. In the center, a group of approximately 30-40 people is gathered on a dirt path, looking towards the camera. The corn plants are lush green and densely packed. The field is divided into sections by dirt paths.

Dubbel-gestapelde *Phytophthora*
resistente hybriden in slechts twee jaar
mbv merker gestuurde veredeling

geen GMO

Veel belangstelling

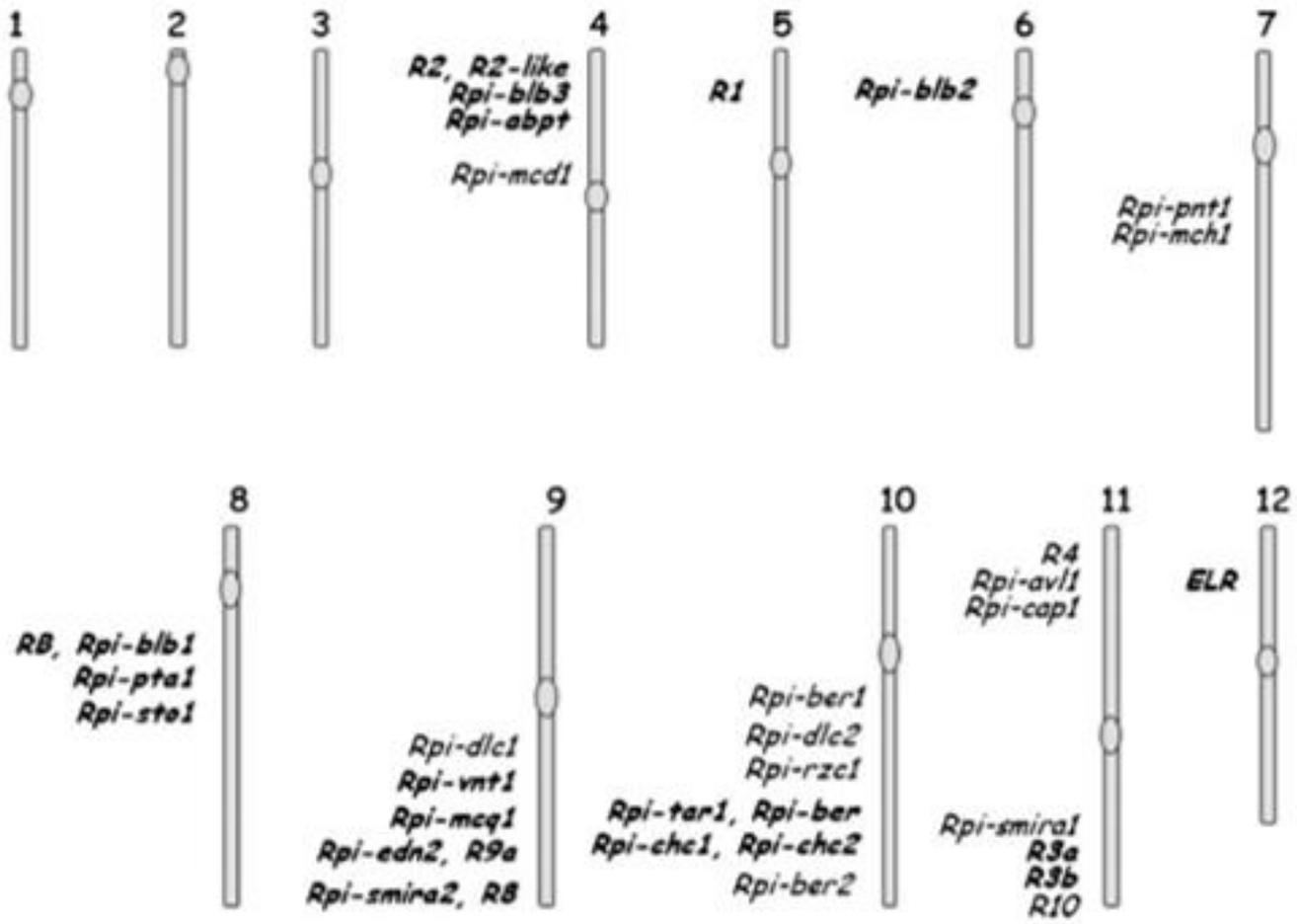

Fig. 1 *R* genes mapped (regular font) and cloned (bold font) as described in the literature completed with unpublished DuRPh results. Vertical bars represent the 12 chromosomes of potato

Er zijn tientallen resistentiegenen tegen *Phytophthora* bekend in aardappel

Duurzame resistentie

merker gestuurde veredeling	moederlijnen met verschillende <i>R</i> -genen vaderlijnen met verschillende <i>R</i> -genen
kruisingen	stapelen van <i>R</i> -genen per ouder stapelen van <i>R</i> -genen per hybride
resultaat	series van isogene hybriden met een groot scala aan combinaties van <i>R</i> -genen
multi-locatie tests	duurzaamheid van combinaties van <i>R</i> -genen
<i>R</i> -gen management	gebruik van meest duurzame combinatie per regio

Conclusie

Hybride aardappel is de toekomst

Veranderingen voor

- Veredeling
- Pootgoedproductie
- Duurzame teelten
- Pootgoed-export
- Processing
- Retail en consument

Wat betekent dit voor de aardappel-sector?

- Ontwikkeling nieuwe technieken: productie zaden, zaailingen en pootgoed
- Pootgoedproductie zal meer regionaal georganiseerd worden
- Aardappel wordt groentegewas: snelle opvolging van nieuwe hybriden met toegevoegde waarde voor alle markten
- De waarde van de aardappelketen zal toenemen: beter pootgoed, minder bestrijdingsmiddelen, betere kwaliteit, efficiëntere processing, nieuwe teelten in sub-optimale gebieden, etc.
- Waarde verdelen over partijen in de keten

hybride aardappel is de toekomst

